

Oponentský posudek na diplomovou práci Juana Zamory

Juan Zamora patří k výrazným studentům literárněvědné bohemistiky. Stejně výrazná a kvalitní je i jeho diplomová práce.

Oponentský posudek tím ovšem nemůže skončit, neboť je třeba vyhovět protokolu. Item:

Téma práce je dobře zvoleno, je dostatečně nosné, originální, není bezbřehé. Čtyři ženské postavy a omezení fikčního světa na časový rámec poválečného desetiletí umožňují prostřednictvím analýzy postav podrobnější náhled do autorova jazyka, stylu, hodnotového vnímání, ale třeba i kompozice (Mirákl). Juan Zamora přitom prokazuje znalost kontextu celé Škvoreckého tvorby. Viz například Lízy a Lizetky v jeho díle. Vhodnost volby výchozích vydání nedokážu posoudit, ale předpokládám, že byla konzultována se školitelem.

Znalost literatury, jak obecně teoretické k jednotlivým subtémům, tak ke Škvoreckému je nadstandardní. Viz například diplomové práce a Kordova recenze Legendy Emöke v exilovém Svědectví. Je mi osobně sympatické, že se Zamora často opírá o práce Karla Hausenblase a jeho žáků. Kdybych z povinnosti oponenta hledal v literatuře nějakou mezeru, tak je v oboru literární onomastiky. Nejde ani o moje příspěvky, ale o zásadní monografii Žanety Dvořákové (Literární onomastika – antroponyma, FF UK 2017). Nicméně podstatné je, že citovaná literatura je využívána funkčně, ne jako autorita, která se jen parafrázuje, ani jako ornament.

Rozvržení práce je logické a promyšlené, možná inspirované studii Přemysla Blažička. Autor diplomové práce se přenesl přes formální systematičnost a směřuje ke smyslu. To platí obecně a vnímám to jako pozitivum práce.

Práce je jazykově a stylově výborně napsaná. Překlepy jsou výjimečné (s. 11, 71, 80, 126). Citáty jsou přesné. Jenom ke konci jako by Juanovi už docházel dech. Věta „Původ však ovlivňuje... spodní prádlo a kosmetiku v kontrastu s jejím vzhledem“ (126) není moc jasná, stejně jako na následující straně věta „Navíc ačkoliv Jiřina pociťuje... přichází také negativní emoce“. Ale možná je to tím, že nás autor diplomové práce rozmazlil přesným a výstižným stylem.

Diplomant prokazuje na mnoha místech schopnost jemného rozlišování a vnímání estetických kvalit textu. Například bílé ponožky Emöke versus její černé vlasy. Tajuplnost Emöke versus nedostatek informací o Líze. Řeč těla versus promluva. Je schopen registrovat omezenou osobní perspektivu a jemné náznaky (například s. 119 dole nebo s. 124). Někde snad snaha o důslednost vede až k jisté pedanterii (s. 25 nahoře, poznámka 16, s. 33 nahoře, s. 45 nahoře). Jak se správně v diplomové práci uvádí, v literárním díle nelze všechno vysvětlit a prosvětlit, a proto to považuji za nadbytečné.

Drobné připomínky. V podkapitolce Nastínění děje u Legendy Emöke asi nestačí skončit cestou na poutní místo. Na několika místech se uvažuje o tom, že v Konci nylonového věku Jiřinin otec statkář nemusí být jejím biologickým otcem. Je sice pravda, že „žádné jiné informace o tom novela nicméně neobsahuje“, ale nářky ano. Už okázalé opakování „dcera statkářova“ je nápadné. A další stopa pro čtenáře detektivek je citát na s. 88 (deputátnická pleť dcery statkářovy). Neuvažoval Samuel krátce předtím o tom, že se Jiřina podobá „jednomu deputátníkovi ze Zádvoří“ (56)? Pojem hovorový, hovorovost (115) je pro mě po nešťastném Havránkově pokusu zavést jej jako mluvenou variantu spisovného jazyka vyprázdněný. Raději bych psal mluvený, mluvní. Citát z povídky Špinavý, krutý svět (s. 70) ukazuje myslím spíše než citový odstup Lízin egocentrismus nebo egotismus (řečeno se Stendhalem). „...počala Liška výt“ (s. 79) – také odkaz k lišce jako šelmě psovitě. Zajímavou reflexi

výrazu „cigánite“ (95) lze doplnit tím, že nejde o korektní slovenštinu (to by podle mě muselo být „cigánite“). Sám si myslím, že slovenský obrat bylo možné ponechat bez vnitrotextové vysvětlivky (překlady). Jestliže maďarština je u Balleka v českém překladu nahrazena němčinou (96), v románu Pavla Rankova Stalo sa prvého septembra (alebo inokedy) jsou v českém překladu (2010) maďarské repliky ponechány v maďarštině (polský překlad je vysvětluje). Působí to autenticky a trochu tajemně.

Závěr: Práce hladce splňuje kritéria pro diplomové práce. Navrhuji ji k obhajobě se známkou „výborně“.

1.8.19

Jiří Holý